

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

Parlamenta jaunā loma un pienākumi saskaņā ar Lisabonas līgumu

P6_TA(2009)0373

Eiropas Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūcija par Parlamenta jauno lomu un pienākumiem saskaņā ar Lisabonas līgumu (2008/2063(INI))

(2010/C 212 E/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2007. gada 13. decembrī parakstīto Lisabonas līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,
- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, ko groza ar Vienoto Eiropas aktu un Māstrihtas, Amsterdamas un Nicas līgumu,
- ņemot vērā 2007. gada 12. decembra Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā 2001. gada 15. decembra Lākenes deklarāciju par Eiropas Savienības nākotni,
- ņemot vērā Līgumu par Konstitūciju Eiropai, kas parakstīts Romā 2004. gada 29. oktobrī,
- ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 7. jūnija rezolūciju par ceļvedi Eiropas Savienības konstitucionālajā procesā ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2007. gada 11. jūlija rezolūciju par starpvaldību konferences (SVK) sasaukšanu: Eiropas Parlamenta viedoklis (ES Līguma 48. pants) ⁽²⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 20. februāra rezolūciju par Lisabonas līgumu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu, kā arī Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Starptautiskās tirdzniecības komitejas, Budžeta kontroles komitejas, Ekonomikas un monetāro lietu komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas, Zivsaimniecības komitejas, Kultūras un izglītības komitejas, Juridiskās komitejas, Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas, Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas un Līgumrakstu komitejas atzinumus (A6-0145/2009),

Jauna politika

Jauni mērķi un horizontālie noteikumi

1. atzinīgi vērtē saistošo raksturu, ko Lisabonas Līgums piešķir Pamattiesību hartai, kā arī tiesību, brīvību un principu atzīšanu visiem ES pilsoņiem un iedzīvotājiem; uzsver, ka Parlaments apņemas nodrošināt pilnīgu Hartas ievērošanu;

⁽¹⁾ OV C 125 E, 22.5.2008., 215. lpp.

⁽²⁾ OV C 175 E, 10.7.2008., 347. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0055.

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

2. atzinīgi vērtē pārstāvniecības un līdzdalības demokrātijas nostiprināšanu, kas, cita starpā, rodas no tā sauktās “pilsoņu iniciatīvas” (ES līguma 11. pants, ko groza ar Lisabonas līgumu (“LES”)), tādējādi viens miljons pilsoņu no vairākām dalībvalstīm var aicināt Komisiju iesniegt tiesību akta priekšlikumu;
3. atzinīgi vērtē to, ka visā ES politikā būtiska vieta ir ierādīta vides aizsardzībai un ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (“LES”), 191. pantā ir noteikta nepieciešamība cīnīties ar klimata pārmaiņām starptautiskā līmenī; uzsver, ka Eiropas Parlamentam arī turpmāk būtu jāmudina Eiropas Savienība uzņemties vadošo lomu politikā, kas saistīta ar cīņu pret klimata pārmaiņām un globālo sasilšanu;
4. atzinīgi vērtē to, ka Līgums par Eiropas Savienības darbību sasaista brīvības, drošības un tiesiskuma telpu ar pamattiesību aizsardzību un ES un tās dalībvalstu tiesisko kārtību (Līguma par Eiropas Savienības darbību 67. pants);
5. īpaši atzīmē mērķi izveidot “sociālā tirgus ekonomiku ar augstu konkurētspēju, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un tās kvalitātes uzlabošanu” (Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punkts), līdz ar to saistot mērķi izveidot iekšējo tirgu ar citiem mērķiem;
6. ar gandarījumu atzīmē, ka sieviešu un vīriešu līdztiesība ir iekļauta starp Savienības vērtībām (Līguma par Eiropas Savienību 2. pants) un mērķiem (Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punkts);
7. atzinīgi vērtē to, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību (LES) 208. panta 1. punktā ir noteikts, ka “Savienības un dalībvalstu politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā viena otru papildina un stiprina”, kas atšķiras no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 177. panta 1. punkta pašreizējās redakcijas “Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā... [papildina] dalībvalstu īstenoto politiku”; uzsver lielāku Parlamenta atbildību pie nosacījuma, ka Savienībai ir plašākas iespējas paust iniciatīvu, veidojot politikas, kam būtu jānodrošina saskaņotāka palīdzība un darba sadale, kā arī efektīvāka palīdzība “nabadzības mazināšanā un ilgākā laika posmā - tās izskaušanā” saskaņā ar Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM);
8. uzskata, ka teritoriālās kohēzijas iekļaušana Eiropas Savienības mērķos (Līguma par Eiropas Savienību 3. pants) papildina ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķi, kā arī juridiskā pamata ieviešana attiecīgajās jomās paplašina Parlamenta kompetenci, izvērtējot galveno politiku teritoriālo ietekmi; ar gandarījumu atzīmē, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 349. un 355. pants apstiprina attālāko reģionu īpašo stāvokli;
9. atzinīgi vērtē tādu horizontālo noteikumu ieviešanu par augstu nodarbinātības līmeni, sociālo aizsardzību, cīņu pret sociālo atstumtību, augstu izglītības, apmācības un cilvēku veselības aizsardzības līmeni, par diskriminācijas apkarotāšanu un vides aizsardzību, kuri darbojas kā Eiropas Savienības politikas veidošanas vispārēji principi (Līguma par Eiropas Savienības darbību 9., 10. un 11. pants);
10. atzinīgi vērtē arī to, ka patērētāju tiesību aizsardzība ir nostiprināta tādā mērā, ka tā ir jāintegrē citās izstrādājamās un īstenojamās Eiropas Savienības politikas jomās un kā transversāls uzdevums pašlaik ieņem daudz ievērojamāku vietu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 12. pantu;
11. atzinīgi vērtē Līguma par Eiropas Savienības darbību 122. pantā skaidri formulēto noteikumu par solidaritāti, ar kuru saskaņā Padome var lemt par attiecīgiem pasākumiem, ja rodas lielas grūtības atsevišķu produktu piegādē, jo īpaši enerģijas jomā;
12. atzinīgi vērtē to, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 214. pants atzīst humāno palīdzību par pilntiesīgu Savienības politiku; uzskata, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību piektās daļas III sadaļas 1. nodaļā (Sadarbība attīstības jomā) un 3. nodaļā (Humānā palīdzība) ir sniegts skaidrs tiesiskais pamats attīstībai un humānajai palīdzībai, uz kurām attiecas parastā likumdošanas procedūra;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

13. turklāt atzinīgi vērtē Eiropas Savienības pilnvaru nostiprināšanu civilās aizsardzības jomā, lai nodrošinātu *ad hoc* palīdzību un palīdzību katastrofu gadījumā cilvēkiem trešās valstīs (Līguma par Eiropas Savienības darbību 214. pants);

Jauns juridiskais pamats

14. uzsver, ka Eiropas Savienības ārējo darbību paplašināšanai saskaņā ar Lisabonas līgumu, ieskaitot jaunu tiesisko pamatu un instrumentus, kas ietekmē jomas, kuras saistītas ar ārpolitiku (ārējās darbības un Kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP)/Eiropas drošības un aizsardzības politiku), ir nepieciešams jauns iestāžu līdzsvars, kas garantētu adekvātu demokrātisku kontroli, ko īstenotu Eiropas Parlaments;

15. atzinīgi vērtē to, ka uz enerģijas jautājumiem tagad attieksies atsevišķa XXI sadaļa Līguma par Eiropas Savienības darbību trešajā daļā un darbībām šajā jomā tādēļ būs juridisks pamats (Līguma par Eiropas Savienības darbību 194. pants); tomēr atzīmē, ka parastās likumdošanas procedūras ir jāievēro kā vispārējs noteikums, bet lēmumi par dažādiem enerģijas veidiem paliek dalībvalstu kompetencē, kamēr par fiskāliem pasākumiem šajā jomā joprojām tiek prasīts apspriesties tikai ar Eiropas Parlamentu;

16. atzinīgi vērtē Kopienas kopējās vērtības attiecībā uz pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, kā arī juridisko pamatu, kas ļauj noteikt principus un nosacījumus, pēc kādiem nodrošina pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru (Līguma par Eiropas Savienības darbību 14. pants un protokols Nr. 26 par vispārējās nozīmes pakalpojumiem);

17. uzskata, ka Lisabonas līguma ieviestās izmaiņas kopējās tirdzniecības politikas (KTP) jomā Līguma par Eiropas Savienības darbību 206. un 207. pants) vispārēji sekmē tās demokrātiskās leģitimitātes un efektivitātes uzlabošanu, jo īpaši ieviešot parasto likumdošanas procedūru un prasību, ka panāk piekrišanu par visiem nolīgumiem; atzīmē, ka visi jautājumi, uz kuriem attiecas KTP, ir tikai un vienīgi Eiropas Savienības kompetencē, līdz ar to vairs nebūs jauktu tirdzniecības nolīgumu, ko noslēgusi gan Eiropas Savienība, gan dalībvalstis;

18. pauž gandarījumu, ka ir iekļauts noteikums par Eiropas kosmosa politiku (Līguma par Eiropas Savienības darbību 189. pants), un atzinīgi vērtē Parlamentam un Padomei doto iespēju veikt saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru nepieciešamos pasākumus Eiropas Kosmosa programmas izstrādei; tomēr uzskata, ka vārdi “neparedzot dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanu šajā jomā”, kas norādīti minētajā pantā, var ietvert dažus šķēršļus attiecībā uz kopīgas Eiropas kosmosa politikas īstenošanu;

19. norāda, ka Lisabonas līgums ietver jaunu juridisko pamatu, ar ko paredz koplēmuma procedūru attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām (Līguma par Eiropas Savienības darbību 118. pants);

20. atzinīgi vērtē ES darbības jomas paplašināšanu attiecībā uz jaunatnes politiku, veicinot jaunatnes piedalīšanos Eiropas demokrātiskajā dzīvē (Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. pants);

21. atzinīgi vērtē jauno juridisko pamatu, ko nosaka Līguma par Eiropas Savienības darbību 298. pants, saskaņā ar kuru “veicot uzdevumus, Savienības iestādes un struktūras saņem atvērtas, efektīvas un neatkarīgas Eiropas administrācijas atbalstu”, jo šis pants nodrošina pamatu administratīvās procedūras regulējumam;

22. atzinīgi vērtē juridiskā pamata stiprināšanu to ES pasākumu pieņemšanai, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, kas apdraud Savienības finansiālās intereses (Līguma par Eiropas Savienības darbību 325. pants); uzsver to, ka Lisabonas līgums atceļ EK līguma pašreizējā 280. pantā noteikto ierobežojumu, ka šādi pasākumi “neattiecas uz dalībvalstu krimināllikumu piemērošanu vai tiesu varas administrēšanu dalībvalstīs”;

23. norāda, ka Līguma jaunie noteikumi attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civilīetās un krimināllietās ietver juridisku pamatu pasākumiem, ar ko atbalsta tiesnešu un tiesu iestāžu darbinieku apmācību (Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. un 82. pants);

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

24. uzsver, ka Lisabonas līgums paredz arī iespējamo Eiropas Prokuratūras iesaistīšanu, lai cīnītos ar noziegumiem, kas skar Savienības finansiālās intereses (Līguma par Eiropas Savienības darbību 86. pants);

25. atzinīgi vērtē faktu, ka ar Lisabonas līgumu ES iekšējos un ārējos mērķos tiek ieviesti saistoši noteikumi bērnu tiesību aizsardzībai (Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punkta 2. apakšpunkts un 5. punkts);

26. atzinīgi vērtē jaunas tūrisma sadaļas iekļaušanu Lisabonas līgumā (Līguma par Eiropas Savienības darbību 95. pants), kas nosaka, ka Savienībai jāpapildina dalībvalstu darbība; atzinīgi vērtē arī noteikumu, ka parastā likumdošanas procedūra reglamentē to likumdošanas priekšlikumu pieņemšanu, kuri ietilpst šajā sadaļā;

27. atzinīgi vērtē to, ka ar Lisabonas līgumu sports ir iekļauts starp jomām, kam ir noteikts juridiskais pamats (Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. pants); jo īpaši uzsver, ka Savienība beidzot var veikt pasākumus sporta attīstībai un sporta Eiropas dimensijai un pienācīgi ievērot sporta savdabību, piemērojot citas Eiropas politikas jomas;

Jaunas Parlamenta pilnvaras***Jaunas koplēmuma pilnvaras***

28. atzinīgi vērtē to, ka Lisabonas līgums stiprina Eiropas Savienības demokrātisko leģitimitāti, paplašinot Parlamenta koplēmuma pilnvaras;

29. atzinīgi vērtē to, ka Līgumā par Eiropas Savienības darbību ir pilnībā iekļauta brīvības, drošības un tiesiskuma telpa (no 67. līdz 89. pantam), formāli pabeidzot trešo pīlāru; atzinīgi vērtē faktu, ka parastā likumdošanas procedūra attiecas uz daudziem lēmumiem civiltiesību, patvēruma, imigrācijas un vīzu politikas jomā, kā arī tieslietu iestāžu un policijas sadarbību krimināllietu jomā;

30. uzskata, ka parastās likumdošanas procedūras ieviešana Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) jomā uzlabo Eiropas Savienības demokrātisko pārskatatbildību, jo Eiropas Parlaments piedalās likumdošanā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā Padome; uzsver, ka koplēmumu piemēro tiesību aktiem lauksaimniecības jomā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktu un ka šis gadījums jo īpaši attiecas uz četriem galvenajiem horizontālajiem tiesību aktiem lauksaimniecības jomā (regula par vienotu kopīgā tirgus organizāciju, regula par tiešajiem maksājumiem, regula par lauku attīstību un regula par kopējo lauksaimniecības politiku); turklāt norāda, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punkts attiecas arī uz tiesību aktiem par kvalitāti, bioloģisko lauksaimniecību un veicināšanu;

31. uzsver, ka visas Padomes pilnvaras paredzēt pasākumus atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punktam saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ir pakļautas tāda tiesību akta iepriekšējai apstiprināšanai atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktam, kurā izklāstīti noteikumi un ierobežojumi, kas saistīti ar Padomei piešķirtajām pilnvarām; uzskata, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punkts neparedz juridisku pamatu vai jebkādas autonomas tiesības, kas ļautu pieņemt vai grozīt kādu pašlaik spēkā esošu Padomes tiesību aktu KLP jomā; aicina Padomi atturēties no jebkādu Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 3. punktā minēto pasākumu pieņemšanas bez iepriekšējas apspriešanās ar Parlamentu;

32. konstatē, ka Lisabonas līgums ievieš tālejošas izmaiņas lēmumu pieņemšanas sistēmā kopējai zivsaimniecības politikai (KZP) un arī palielina tās demokrātisko atbildību; atzinīgi vērtē faktu, ka saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru Parlaments un Padome izstrādā noteikumus, kas nepieciešami KZP mērķu sasniegšanai (Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punkts); šajā sakarībā uzskata, ka parastā likumdošanas procedūra ir jāattiecinā uz jebkuru citu jomu, izņemot nozvejas iespēju noteikšanu un kvotu sadalījumu, kas formāli iekļauts ikgadējos noteikumos, piemēram, uz tām jomām, kas saistītas ar tehniskiem pasākumiem vai zvejas intensitāti, vai reģionālo zivsaimniecības organizāciju (RZO) pieņemto nolīgumu iekļaušanu, kurām ir savs juridiskais pamats;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

33. atzinīgi vērtē parastās likumdošanas procedūras ieviešanu, lai pieņemtu sīki izstrādātus noteikumus daudzpusējās uzraudzības procedūrai (Līguma par Eiropas Savienības darbību 121. panta 6. punkts); tas varētu pastiprināt ekonomisko koordināciju;
34. uzskata, ka Eiropas Centrālās bankas (ECB) atzīšana par Eiropas Savienības iestādi nostiprina tās atbildību atskaitīties par monetāro politiku; atzinīgi vērtē to, ka vairāki noteikumi Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) un ECB statūtos var tikt grozīti pēc konsultēšanās ar Parlamentu saskaņā ar šo statūtu 40. panta 2. punktu; apstiprina, ka tas neietekmē ECB neatkarību monetārās politikas jomā vai Līgumā noteiktās prioritātes;
35. uzskata, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 182. pants ir uzlabojums, jo parastā likumdošanas procedūra attiecas uz daudzgadu pamatprogrammu un ar to saistīto Eiropas Pētniecības telpas īstenošanu; tomēr atzīmē, ka šajā pantā minētās īpašās programmas tiek pieņemtas ar īpašu likumdošanas procedūru, kas paredz tikai vienu apspriešanos ar Eiropas Parlamentu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 182. panta 4. punkts);
36. atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz struktūrfondu īstenošanu Lisabonas līgums nosaka Eiropas Parlamentam tādus pašus nosacījumus kā Padomei, aizstājot pašreizējo pozitīva atzinuma procedūru ar parasto likumdošanas procedūru; uzskata, ka tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz struktūrfondu laika posmā pēc 2013. gada, jo tas veicina pārredzamību un palielina šo fondu pārskatatbildību pilsoņu priekšā;
37. atzīmē, ka uz tiesību aktiem, kas aizliedz diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, attiecas īpaša likumdošanas procedūra un tiem ir vajadzīga Parlamenta piekrišana (Līguma par Eiropas Savienības darbību 19. pants);
38. atzinīgi vērtē to, ka parastajā likumdošanas procedūrā ir iekļauti pasākumi, kas paredz apkarot cilvēku tirdzniecību, jo īpaši sievietes un bērnu tirdzniecību, un seksuālu izmantošanu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 79. panta 2. punkts 83. panta 1. punkts);
39. atzinīgi vērtē to lēmumu paplašināšanu uz izglītības jomu, ieskaitot sportu, kurus pieņem ar kvalificētu vairākumu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. panta 4. punkts);
40. atzinīgi vērtē to, ka koplēmuma procedūra turpmāk tiks piemērota Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem (Līguma par Eiropas Savienības darbību 336. pants), tādējādi ļaujot Parlamentam piedalīties šo regulu pielāgošanā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā Padomei;

Jaunas budžeta pilnvaras

41. atzīmē, ka Lisabonas līgums radikāli izmaina Savienības finanšu jomu, jo īpaši attiecībā uz attiecībām starp iestādēm un lēmumu pieņemšanas procedūrām;
42. norāda, ka Padomei un Parlamentam, ņemot vērā resursu ierobežojumus, ir jāvienojas par izdevumu plānošanu, kas ir juridiski saistoša (Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. pants); atzinīgi vērtē to, ka budžets ir kopīgi jāpieņem Parlamentam un Padomei atbilstoši daudzgadu finanšu shēmai; atzinīgi vērtē atšķirību likvidēšanu starp obligātiem un neobligātiem izdevumiem (Līguma par Eiropas Savienības darbību 314. pants); atzinīgi vērtē faktu, ka finanšu regulas pieņemšanai piemēro parasto likumdošanas procedūru (Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pants);

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

43. atsaucas uz Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūciju par Lisabonas līguma finansiālajiem aspektiem ⁽¹⁾;

Jauna piekrišanas procedūra

44. atzinīgi vērtē to, ka vienkāršotai pārskatīšanas procedūrai attiecībā uz balsošanu ar kvalificētu balsu vairākumu un parastās likumdošanas procedūras ieviešanu kādā jomā saskaņā Līguma par Eiropas Savienību vai Līguma par Eiropas Savienības darbību V sadaļu ir nepieciešama Parlamenta piekrišana;

45. pieņem zināšanai "izstāšanās punkta" ieviešanu dalībvalstīm (Līguma par Eiropas Savienību 50. pants); uzsver, ka līgumu, ar ko nosaka dalībvalsts izstāšanās kārtību no Savienības, nevar noslēgt, kamēr Parlaments nav devis savu piekrišanu;

46. atzinīgi vērtē to, ka Parlamenta piekrišana ir nepieciešama daudziem starptautiskiem nolīgumiem, ko paraksta Savienība; uzsver nodomu nepieciešamības gadījumā prasīt Padomei neuzsākt sarunas par starptautiskiem nolīgumiem, kamēr Parlaments nav izteicis savu viedokli, un ļaut Parlamentam, pamatojoties uz atbildīgās komitejas ziņojumu, jebkurā sarunu fāzē pieņemt ieteikumus, kas ir jāņem vērā pirms sarunu beigām;

47. prasa, lai jebkuram turpmākam "jauktam" nolīgumam, kurā apvienoti ar KĀDP saistīti un ar KĀDP nesaistīti elementi, parasti būtu vienots tiesisks pamats, kuram vajadzētu būt tieši saistītam ar nolīguma galveno priekšmetu; norāda, ka Parlamentam ir tiesības tikt uzklausītam, izņemot gadījumus, kad nolīgums ekskluzīvi attiecas uz KĀDP;

Jaunas kontroles pilnvaras

48. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Parlaments ievēl Komisijas priekšsēdētāju pēc Eiropadomes priekšlikuma, ņemot vērā vēlēšanas Eiropas Parlamentā; atsaucas uz Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūciju par Lisabonas līguma ietekmi uz Eiropas Savienības iestāžu līdzsvara izveidi ⁽²⁾;

49. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Parlaments apstiprinās Komisijas priekšsēdētāja vietnieku/Savienības augsto pārstāvi ārlietu un drošības politikas jautājumos līdz ar citiem Komisijas kā iestādes locekļiem ar balsojumu, kā arī apstiprinās balsojumu par nopēluma izteikšanu un tādējādi panākot, ka viņi būs atbildīgi Eiropas Parlamentam;

50. atzinīgi vērtē Eiropas Kопиену Tiesas un tiesas tiesnešu un ģenerālvokātu jauno iecelšanas procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību 225. pantā, ar kuru saskaņā pirms attiecīgajiem dalībvalstu lēmumiem ir jābūt atzinumam par kandidātu spēju veikt savus pienākumus; šo atzinumu sniedz komisija, kas sastāv no septiņiem ekspertiem, no kuriem vienu izvirza Eiropas Parlaments;

51. uzsver pārredzamības un demokrātiskas kontroles nepieciešamību attiecībā uz Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) izveidi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 27. panta 3. punktu un atsaucas uz savām tiesībām sniegt konsultācijas par šā dienesta izveidi; uzskata, ka EĀDD vajadzētu būt administratīvi saistītai ar Komisiju;

52. sagaida paskaidrojumus attiecībā uz kritērijiem ES īpašo pārstāvju iecelšanai un novērtēšanai, ieskaitot viņu pienākumu noteikšanu un mērķi, viņu pilnvaru ilgumu, koordinēšanu un komplementaritāti ar Savienības turpmākajām delegācijām;

53. uzsver pārredzamības un demokrātiskas kontroles nepieciešamību attiecībā uz Eiropas Aizsardzības aģentūru (EAA) un tās darbību, jo īpaši nodrošinot regulāru informācijas apmaiņu starp EAA galveno izpildpersonu un Eiropas Parlamenta atbildīgo komiteju;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0374.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0387.

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

54. atzinīgi vērtē Parlamenta jauno konsultatīvo lomu saskaņā ar ECBS un ECB Statūtu 40. panta 2. punktu attiecībā uz ECB padomes sastāva izmaiņām;

55. atzinīgi vērtē to, ka uz aģentūrām, jo īpaši Eiropolu un Eurojust, attieksies lielāka parlamentārā kontrole (Līguma par Eiropas Savienības darbību 85. un 88. pants); tāpēc uzskata, ka konsultāciju procedūras saglabāšana kopuzņēmumu izveidošanai pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā (Līguma par Eiropas Savienības darbību 187. un 188. pants) pēc būtības var neatbilst Eiropas Savienības tiesību aktiem par aģentūru izveidi;

Jaunas tiesības saņemt informāciju

56. aicina Eiropadomes priekšsēdētāju raudzīties, lai Parlaments būtu pilnībā informēts par sagatavojamos Eiropadomes sanāksmēm, un sniegt ziņojumu par sanāksmju rezultātiem, ja iespējams, divu darbdienu laikā (vajadzības gadījumā īpašā Parlamenta sēdē);

57. aicina rotējošās Padomes prezidentūras priekšsēdētāju informēt Parlamentu par prezidentūras programmām un panāktajiem rezultātiem;

58. aicina nākamo Komisijas priekšsēdētāja vietnieku/Eiropas Savienības augsto pārstāvi ārpolitikas un drošības politikas jautājumos vienoties ar Parlamentu par piemērotām metodēm, lai Parlaments būtu pilnībā informēts un uzklausi par Savienības ārējām darbībām, attiecīgi iesaistot visas Parlamenta komitejas, kas atbildīgas par jomām, kurās darbojas augstais pārstāvis;

59. uzsver, ka attiecībā uz sarunām un starptautisku nolīgumu noslēgšanu Komisijai ir juridiskas saistības informēt Parlamentu par sarunu gaitu līdzvērtīgi, kā to veic īpaša komiteja, kuru Padome ir iecēlusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. pantu; aicina sniegt šo informāciju tādā pašā apmērā un tajā pašā laikā, kā tā jāsniedz attiecīgajai Padomes komitejai saskaņā ar šo pantu;

Jaunas iniciatīvas tiesības

60. atzinīgi vērtē Parlamenta jauno lomu, ierosinot Līgumu grozījumus; šīs tiesības tiks izmantotas un jaunas idejas par Eiropas nākotni tiks ierosinātas, kad tas būs nepieciešams jaunu uzdevumu veikšanai;

61. atzinīgi vērtē to, ka Parlamentam ir iniciatīvas tiesības attiecībā uz priekšlikumiem par tā sastāvu, ievērojot Līgumos noteiktos principus (Līguma par Eiropas Savienību 14. pants);

62. atzīmē, ka Lisabonas līgums ievieš īpašu likumdošanas procedūru, lai pieņemtu noteikumus, ar kuriem nosaka izmeklēšanas pagaidu komiteju darbības nosacījumus un pilnvaras (Līguma par Eiropas Savienības darbību 226. pants);

Jaunas procedūras

Kontrole, ko veic valstu parlamenti

63. atzinīgi vērtē valstu parlamentiem piešķirtās tiesības attiecībā uz subsidiaritātes principa piemērošanas iepriekšēju kontroli visos Savienības tiesību aktos; uzskata, ka valstu parlamentu veiktās Eiropas politiku kontroles pastiprināšana palielinās arī sabiedrības informētību par Savienības darbību;

64. uzsver, ka valstu parlamentu jaunās prerogātas ir pilnībā jāievēro no brīža, kad stājas spēkā Lisabonas līgums;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

65. atzinīgi vērtē vietējo un reģionālo iestāžu apņemšanos attiecībā uz subsidiaritātes principa ievērošanu; atzīmē Reģionu komitejas tiesības iesniegt prasību Eiropas Kopienu tiesā, ja tā uzskata, ka ir pārkāpts subsidiaritātes princips (2. protokola 8. panta otrā daļa);

Deleģētie tiesību akti

66. atzinīgi vērtē uzlabojumus, kādi izriet no jaunajiem noteikumiem par tiesību aktiem un tiesību normu hierarhiju, jo īpaši deleģētā tiesību akta ieviešanu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pants), kas ļauj deleģēt Komisijai pilnvaras pieņemt vispārēji piemērojamus nenormatīvus aktus vai grozīt dažus nebūtiskus normatīvu aktu elementus; norāda, ka Parlamentam un Padomei tiesību aktā skaidri jānorāda jebkuras šādas deleģēšanas mērķi, saturs, darbības joma un ilgums;

67. jo īpaši atzinīgi vērtē Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. panta 2. punkta noteikumus, ar kuriem saskaņā Parlaments (un arī Padome) ir tiesīgs gan atsaukt pilnvaru deleģēšanu, gan arī iebilst pret atsevišķiem deleģētiem aktiem;

68. atzīmē, ka Līgums par Eiropas Savienības darbību nedod juridisku pamatu deleģēto tiesību aktu ietvara pasākumam, bet piedāvā iestādēm vienoties par šādu deleģēšanu standartformulu, ko Komisija varētu pati regulāri iekļaut likumdošanas priekšlikumos; uzsver, ka tas aizsargātu likumdevējas iestādes brīvību;

69. aicina Komisiju precizēt, kā tā domā interpretēt 39. deklarāciju Nobeiguma aktā Starpvaldību konferencei, kura pieņēma Lisabonas līgumu, attiecībā uz ekspertu konsultāciju finanšu pakalpojumu jomā un kā tā domā šo interpretāciju piemērot, atmetot noteikumus par deleģētajiem tiesību aktiem Līgumā par Eiropas Savienības darbību;

Īstenošanas akti

70. atzīmē, ka Lisabonas līgums atceļ pašreizējo EK līguma 202. pantu un ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu ievieš jaunu "īstenošanas aktu" procedūru, kas paredz iespēju uzticēt Komisijai īstenošanas pilnvaras gadījumos, kad nepieciešami "vienādi nosacījumi juridiski saistošo Savienības aktu īstenošanai";

71. konstatē, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. panta 3. punkts paredz, ka Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, iepriekš paredz normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru piemērošanu;

72. atzīmē, ka Lisabonas līgums vairs nav pamats pašreizējai komitoloģijas procedūrai un iesniegtie tiesību aktu priekšlikumi, kas nav pieņemti pirms līguma stāšanās spēkā, ir jāgroza atbilstoši prasībām Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. un 291. pantā;

73. uzskata, ka sākuma periodā varētu vienoties ar Padomi par pagaidu risinājumu, lai iespējams tiesiskā regulējuma trūkums neradītu šķēršļus un lai likumdevēja iestāde pēc Komisijas priekšlikumu izskatīšanas varētu pieņemt jauno regulu;

Pārejas perioda prioritātes

74. aicina Komisiju nosūtīt citiem tiesību aktu pieņēmējiem visus iesniegtos priekšlikumus, kuriem piemēro jaunus juridiskos pamatus un izmaiņas likumdošanas procedūrās;

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

75. norāda, ka Parlaments lemj par savu nostādni attiecībā uz atzinumiem, kas jau pieņemti konsultāciju procedūrās par jautājumiem, uz kuriem tagad attiecas parastā likumdošanas procedūra, vai nu apstiprinot iepriekšējo nostādni, vai paužot jaunu nostādni; uzsver, ka par atzinumu apstiprināšanu kā Parlamenta nostādni pirmajā lasījumā Parlaments var balsot tikai pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā;

76. uzstāj, ka ir jānoslēdz iestāžu nolīgums, kas nepieļauj pieņemt iesniegtos "trešā pīlāra" likumdošanas priekšlikumus ar pamattiesību dimensiju, kamēr nav stājies spēkā Lisabonas līgums, lai būtu iespējama pilna tiesu iestāžu kontrole attiecībā uz šādiem jautājumiem, kamēr pasākumus, kas neietekmē vai tikai ierobežoti ietekmē pamattiesības, var pieņemt pirms līguma stāšanās spēkā;

Priekšlikumi

77. aicina citas iestādes sākt sarunas par iestāžu nolīgumu attiecībā uz:

a) galvenajiem mērķiem, kas Eiropas Savienībai jāsasniedz pēc 2009. gada, piemēram, pamatlīguma formā starp trīs politiskām iestādēm par darba programmu Parlamenta un Komisijas pilnvaru laikam, kas sākas 2009. gadā;

b) veicamo pasākumu īstenošanu, lai jaunais Līgums dotu labumu iestādēm un Savienības pilsoņiem;

78. prasa atjaunināt iestāžu nolīgumu starp Parlamentu un Padomi, nosakot to darba attiecības saistībā ar ārpolitiku un ieskaitot apmaiņu ar konfidenciālu informāciju, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 14. un 36. pantu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 295. pantu;

79. aicina Padomi un Komisiju apsvērt sarunu iespēju ar Parlamentu par jaunu iestāžu nolīgumu, kas būtiski nosaka Parlamenta iesaistīšanu katrā starptautiska nolīguma noslēgšanas stadijā;

80. aicina sakarā ar jaunajiem noteikumiem par daudzgadu finanšu shēmu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 312. pants) un finanšu regulu (Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pants) pārskatīt iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu vadību;

81. uzskata, ka ir jādara viss iespējamais, lai izveidotu Eiropas informācijas un komunikācijas politiku, un atzinīgi vērtē trīs iestāžu kopīgo politisko deklarāciju par komunikāciju kā lietderīgu pirmo soli virzībā uz šā mērķa sasniegšanu;

82. aicina Komisiju drīzumā izteikt iniciatīvu "pilsoņu iniciatīvas" īstenošanai, nosakot skaidrus, vienkāršus un lietotājiem saprotamus nosacījumus šo pilsoņu tiesību īstenošanai; atsaucas uz Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūciju, kurā aicināts Komisijai iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei regulas priekšlikumu par pilsoņu iniciatīvas īstenošanu ⁽¹⁾;

83. aicina Komisiju pieņemt regulas, lai īstenotu Līguma par Eiropas Savienības darbību 298. pantu par labu administrāciju, atsaucoties uz ilgstošu Parlamenta un Eiropas Ombuda aicinājumu izveidot kopīgu administratīvo tiesību sistēmu, kurai pakļautos Eiropas administrācija;

84. atzīmē, ka Lisabonas līgums ļauj iekļaut Eiropas Attīstības fondu Savienības budžetā, kas uzlabos demokrātisko legitimitāti ES attīstības politikas svarīgā daļā; aicina Padomi un Komisiju veikt nepieciešamos pasākumus Eiropas Savienības budžetam 2008./2009. gada vidusposma pārskatā;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0389.

Ceturtdiena, 2009. gada 7. maija

85. iesaka steidzami pārskatīt un nostiprināt Eiropas Savienības statusu starptautiskās organizācijās, tiklīdz būs stājies spēkā Lisabonas līgums un Eiropas Savienība kļūs par Eiropas Kopienu pēcteci;

86. aicina Padomi un Komisiju vienoties ar Parlamentu par stratēģiju, lai nodrošinātu vienotību starp pieņemtajiem tiesību aktiem un Pamattiesību hartu, kā arī ar noteikumiem Līgumos, piemēram, par diskriminācijas novēršanas politiku, patvēruma meklētāju aizsardzības, pārredzamības uzlabošanas, datu aizsardzības, minoritāšu tiesību un cietušo un aizdomās turēto tiesību politikām;

87. aicina Padomi un Komisiju dot savu ieguldījumu, lai uzlabotu attiecības starp Eiropas un dalībvalstu iestādēm, jo īpaši likumdošanas un tiesu varas jomā;

88. aicina Padomi un Komisiju nodrošināt efektīvas kopīgas enerģētikas politikas izveidi efektīvai ES enerģijas tirgu koordinēšanai, kā arī šo tirgu tālākai attīstībai, integrējot šajā politikā ārējos aspektus, kas orientēti uz energoapgādes avotiem un veidiem;

89. aicina Padomi kopā ar Parlamentu apsvērt, kā būtu izmantojami noteikumi Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 6. punktā, kuri Padomei ļauj uzticēt Eiropas Centrālajai bankai īpašus uzdevumus, "kas attiecas uz kredītiestāžu un citu finanšu iestāžu konsultatīvu uzraudzību, bet tas neattiecas uz apdrošināšanas sabiedrībām";

90. apsola pielāgot savu iekšējo organizāciju, lai optimizētu un racionalizētu jauno pilnvaru veikšanu, kas tam piešķirtas saskaņā ar Līgumu;

*

* *

91. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Lisabonas līguma finansiālie aspekti

P6_TA(2009)0374

Eiropas Parlamenta 2009. gada 7. maija rezolūcija par Lisabonas līguma finansiālajiem aspektiem (2008/2054(INI))

(2010/C 212 E/09)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Lisabonas līgumu, ar ko groza Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, kas parakstīts 2007. gada 13. decembrī (Lisabonas līgums),

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, kas grozīts ar Vienoto Eiropas aktu un Māstrihtas, Amsterdamas un Nicas līgumu,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2006. gada 17. maija Iestāžu nolīgumu par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OV C 139, 14.6.2006., 1. lpp.